

27.4.2009

JYVÄSKYLÄN SEUDUN RAKENNEMALLI 20X0

Rakennemallitiedote 1: Työskentelyn eteneminen, tiedottaminen ja osallistuminen

Mikä on rakennemalli 20X0?

Maankäytön rakennemallin laatiminen Jyväskylän seudulla on osa kunta- ja palvelurakennemuutoksen 7 §:n mukaisen kaupunkiseutusuunnitelman toteuttamista. Kaupunkiseutusuunnitelman laadintaan osallistuvat kaikki seudun seitsemän kuntaa: Jyväskylä, Laukaa, Muurame, Hankasalmi, Uurainen, Petäjävesi ja Toivakka.

Jyväskylän seudun rakennemallin tavoitteena on laatia idearikas, taloudellinen, kestävä ja toteuttamiskelpoinen tulevaisuuskuva seudun yhdyskuntarakenteesta. Rakennemallissa painotetaan strategisia ja koko kaupunkiseudun etua koskevia sisältöjä.

Rakennemalli on tulevaisuusorientoitunut suunnitelma, joka perustuu Jyväskylän seudun nykyiseen yhdyskuntarakenteeseen, sen vahvuuksiin sekä kasvavan kaupunkiseudun synnyttämiin mahdollisuuksiin. Rakennemallin laadinnan yhteydessä ennakoitaan yhteiskuntaan kohdistuvia muutoksia ja niiden vaikutuksia yhdyskuntarakenteeseen. Rakennemalli edesauttaa kuntakohtaisten maankäytön strategioiden ja suunnitelmien laatimista.

Rakennemalli on tavoitteellinen maankäytön strategioiden ja aluevarausten yhdistelmä, joka ajoitetaan hetkeen 20X0. Hetki 20X0 on ajankohta, jolloin Jyväskylän seudulla on 200 000 asukasta. Tämän lähtökohdan perusteella arvioidaan, millaisia strategisia valintoja ja maankäytön aluevarauksia seudun kasvaminen edellyttää sekä selvitetään eri maankäyttövaihtoehtojen vaikutuksia mm. liikenteeseen, yhdyskuntatekniisiin kustannuksiin sekä valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumiseen.

Suunnitelma rakennemallin etenemisestä ja rakennemallin kustannusjako on hyväksytty seudun kuntajohtajien ryhmässä lokakuussa 2008. Rakennemallin pääkonsultiksi on valittu Airix Ympäristö Oy helmikuussa 2009.

Rakennemallin suhde muuhun maankäytön suunnitteluun

Kuntien yhteinen rakennemalli ei ole maankäyttö- ja rakennuslain mukainen kaavataso, mutta se sisältää strategisen yleiskaavan tavoin yhdyskuntarakenteen yleiset kehittämisperiaatteet. Rakennemallityö nojautuu yleisiin alueidenkäytön tavoitteisiin ja kestävän kehityksen periaatteisiin.

Rakennemallityössä hyödynnetään maakuntakaavaa sekä sen laatimisen yhteydessä tehtyjä selvityksiä. Valmistunut rakennemalli toimii myös taustamateriaalina, kun Keski-Suomeen tulevana vuosina laaditaan seuraavaa maakuntakaavaa.

Rakennemalli jalkautuu kuntien maankäytön suunnitteluun kuntakohtaisessa yleiskaavoituksessa ja muussa suunnittelussa. Rakennemallin laatimisen yhteydessä arvioidaan, miten kuntien olemassa olevat yleiskaavat vastaavat rakennemallin sisältöön ja millä alueilla yleiskaavojen päivittäminen on seudullisesti tarpeellista. Samassa yhteydessä arvioidaan, voidaanko maankäytön haasteita ratkaista muutoinkin kuin yleiskaavoituksella.

Rakennemallityön yhteydessä tarkastellaan maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamista. Jyväskylän seudulla on käynnistynyt Jyväskylän seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman päivittäminen samanaikaisesti rakennemallin kanssa. JYSELI 2025 -työhön osallistuvat kuntien lisäksi Keski-Suomen tiepiiri ja Keski-Suomen liitto. Suunnitelmatyö on keskeinen maankäytön, liikenteen ja asumisen yhteensovittamiseksi.

Rakennemallin päävaiheet

1) Aloitus- ja tavoitevaihe (tammikuu–kesäkuu 2009)

Aloitus- ja tavoitevaiheessa on kerätty lähtötietoja Jyväskylän seudun yhdyskuntarakenteesta sekä laadittu erilaisia täsmäselvityksiä rakennemallin perustaksi. Lähtötiedoista kootaan lähtötietoraportti, johon kootaan seudullisesti tärkeimmät lähtötiedot. Lähtötietoraporttiin ei tuoteta uutta materiaalia, vaan se kootaan olemassa olevia tietoja yhdistäen ja hyödyntäen.

Rakennemallin aluksi järjestetään kuntien edustajille (viranhaltijoille ja luottamushenkilöille) motiiviseminaari huhtikuussa 2009.

Aloitus- ja tavoitevaiheen tulokset kootaan 20X0-julkilausumaksi, jossa määritellään 20X0-tavoitella ja sen maankäytölle asettamat vaatimukset. Tiiviissä julkilausumassa kuvataan, millainen on Jyväskylän seutu ajankohtana 20X0.

Tärkeimmät lähtötiedot -raportti ja 20X0-julkilausuma julkaistaan kesäkuussa 2009.

2) Vaihtoehto- ja luonnosvaihe (maaliskuu 2009 – maaliskuu 2010)

Rakennemallista laadittavat maankäytön vaihtoehdot pohjautuvat 20X0-julkilausumaan. Vaihtoehdot ovat erilaisia mahdollisuuksia toteuttaa tavoitella.

Rakennemallista laaditaan kolme erilaista vaihtoehtoa, joiden tarkoituksena on osoittaa maankäytön ja yhdyskuntarakenteen erilaisia kehityssuuntia. Vaihtoehdot jäsentävät yhdyskuntarakennetta erilaisin jaotuksin ja vaihtoehdoissa esitetään keskeiset yhdyskuntarakenteen kasvusuunnat, kaupunkimaisuuden eri asteet ja yhdyskuntarakenteen tiivistymisalueet.

Vaihtoehtojen yhteydessä arvioidaan niiden keskeisiä vaikutuksia mm. asumiseen, liikenteeseen, virkistykseen ja talouteen.

Vaihtoehdot asetetaan internet-pohjaista sovellusta hyödyntäen yleisesti seudun asukkaiden, viranomaisten ja yhdistysten nähtävillä marraskuussa 2009. Luonnosvaiheessa toteutetaan kuntakohtaiset esittelykierrokset kunnittain.

Saadun palautteen perusteella rakennemallin ohjausryhmä valitsee vaihtoehdoista jatkosuunnitteluun sopivimman vaihtoehdon tai niistä yhteen sovitettua vaihtoehtoa ja pyytää siitä kuntien lausunnot.

3) Ehdotusvaihe (huhtikuu 2010 – lokakuu 2010)

Ehdotusvaiheessa valittu vaihtoehto työstetään rakennemalliehdotukseksi ja rakennemalliraportiksi.

Valittu ehdotus asetetaan internet -pohjaista sovellusta hyödyntäen yleisesti seudun asukkaiden ja yhdistysten nähtävillä elokuussa 2010. Samassa yhteydessä seudun kunnilta ja viranomaisilta pyydetään lausunnot ehdotuksesta.

Saadun palautteen perusteella ohjausryhmä päättää tehtävistä tarkastuksista ennen rakennemallin hyväksymistä.

4) Hyväksymisvaihe (marraskuu 2010 – helmikuu 2011)

Tarkastettu ehdotus hyväksytään ohjausryhmässä ja viedään edelleen kuntien hyväksyttäväksi. Kunnat määrittelevät hyväksymisen yhteydessä, mihin toimenpiteisiin rakennemallin toteuttamiseksi kunnat aikovat ryhtyä vuoteen 2015 mennessä.

Rakennemalli 20X0:n keskeinen aineisto koostetaan yhdeksi kokonaisuudeksi.

Rakennemallin tiedottaminen

Internet-sivut

Rakennemallille on julkaistu internet-sivut osoitteessa www.jyvaskylanseutu.fi/rakennemalli. Sivuilta tulee löytymään kaikki keskeinen rakennemalliin liittyvä aineisto ja palautteen antaminen eri vaiheissa onnistuu myös sivujen kautta.

Rakennemallitiedotteet

Rakennemallista julkaistaan kaikissa keskeisissä vaiheissa tiedotteet, joissa kerrotaan työn etenemisestä, ajankohdaisista tilaisuuksista sekä osallistumismahdollisuuksista. Tiedotteiden julkistamisen yhteydessä järjestetään tarvittaessa tiedotustilaisuuksia.

Keskeiset osallistujaryhmät

Rakennemallin tiedottaminen ja palautteen antaminen suunnitellaan ja toteutetaan siten, että kaikilla halukkailla on mahdollisuus antaa palautetta suunnitelmasta.

Lisäksi luonnos- ja ehdotusvaiheessa rakennemallista tiedotetaan erityisesti kuntia, seudullisia yhdistyksiä, sidosryhmiä ja viranomaisia, joiden toimintaan rakennemallisuunnitelmalla on vaikutuksia.

Rakennemallin organisaatio ja kuntien yhteyshenkilöt

Rakennemallin laatimisesta vastaa kuntien, Keski-Suomen liiton, Keski-Suomen tiepiirin ja Keski-Suomen ympäristökeskuksen edustajista koostuva ohjausryhmä. Ryhmän puheenjohtajana toimii apulaiskaupunginjohtaja Timo Koivisto Jyväskylän kaupungista.

Rakennemallin varsinaisen suunnittelun toteuttaa työhön valittu pääkonsultti yhteistyössä kuntien edustajista koostuvan projektiryhmän kanssa.

Ohjausryhmän ja projektiryhmän jäsenet toimivat kuntien yhteyshenkilöinä rakennemallityössä.

Jyväskylä	Timo Koivisto, Leena Rossi
Laukaa	Heikki Ala-Tauriala, Mari Holmsted
Muurame	Tapio Jauhiainen, Marja Jukkala
Hankasalmi	Markku Saikkonen, Sirpa Peitsenheimo-Aarnio
Petäjävesi	Antti Koskinen
Uurainen	Pekka Minkkinen
Toivakka	Jukka S. Lehtonen, Pentti Suuronen

Lisätiedot

Lisätietoja rakennemallityöstä, sen etenemisestä, tiedottamisesta ja osallistumisesta saa rakennemallityön projektipäälliköiltä.

Tilaaajan projektipäällikkö

Jouni Mäkarainen
Jyväskylän kaupunki
puh. 040 832 0533
jouni.makarainen@jkl.fi

Pääkonsultin projektipäällikkö

Kimmo Vähäylkkä
Airix Ympäristö Oy
puh. 010 241 4250
kimmo.vahajylkka@airix.fi